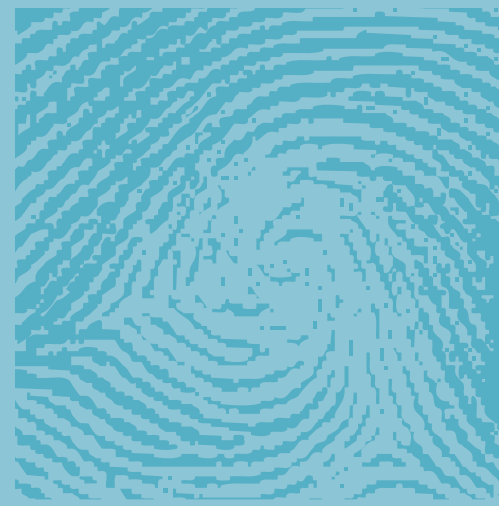

HIV/AIDS – Sorularınıza cevaplar

(HIV/AIDS - Your questions answered)

Temmuz 2003

Turkish

HIV nedir?

HIV (Human Immunodeficiency Virus) İnsanlarda Bağışıklık Sistemi Yetersizliğine yol açan virüs demektir. HIV virüsü AIDS hastalığına neden olur.

AIDS nedir?

AIDS (Acquired Immune Deficiency Syndrome) sonradan edinilen bağışıklık sistemi bozukluğu sendromu anlamına gelmektedir. *Sonradan edinilen* ifadesi hastalığın irsi olmadığını anlamına gelmektedir.

Bağışıklık Sistemi Yetersizliği ifadesi ise vücudun bağışıklık sisteminin çökmesi anlamına gelmektedir. *Sendrom* kelimesi ise bir başka hastalıkla bağlantısı olabilecek çeşitli hastalıklar anlamına gelmektedir. Bu durumda, vücudun bağışıklık sisteminin zayıflamasından faydalanan bazı hastalıklar AIDS'in başlangıcını tespit etmek için kullanılmaktadır.

HIV nasıl bulaşır?

HIV aşağıdaki şekillerde bulaşabilir:

- HIV virüsü taşıyan bir kişiyle vajinal ya da anal cinsel temas yoluyla.

- HIV virüsü taşıyan bir kişiyle iğne ve şırıngaların ortak kullanılması yoluyla
- HIV virüsü taşıyan bir anneden, hamilelik, doğum ya da emzirme sırasında bebeğine bulaşması yoluyla
- HIV virüsü taşıyan bir kişiyle tedbir almaksızın oral cinsel ilişki kurma yoluyla (daha az meydana gelmektedir).

Avustralya'da HIV daha çok prezervatif (kondom) kullanmadan cinsel temasta bulunulması ya da iğne ve şırınga gibi aletlerin ortak kullanılması nedeniyle yayılmaktadır.

Böceklerden, hayvanlardan, tuvalet oturaklarından, sarılmakla, el sıkışmakla, ev eşyalarından, yüzme havuzlarından ve benzeri şeylerden HIV bana bulaşabilir mi?

Hayır! HIV normal sosyal ve aile temasları yolu ile bulaşmaz. HIV vücut dışında fazla yaşayamamaktadır. Sıradan bir çamaşır suyu, sabun ve ılık su virüsü öldürebilir.

Güvenli cinsel ilişki nedir?

Güvenli cinsel ilişki, erkeklerin menisinin, kadınların vajinal salgılarının veya kanın cinsel ilişkide bulunan kişilerin birinden diğerine geçmediği temaslardır. Cinsel temas sırasında (vajinal veya anal) prezervatif kullanımı HIV bulaşması ihtimalini büyük ölçüde azaltacaktır.

Prezervatiflerde, bol su bazlı krem kullanılmalıdır. Kadınlar için de prezervatifler bulunmaktadır ve yine bunlar da su bazlı krem ile kullanılmalıdır. Güvenli cinsel temas yolları arasında karşılıklı olarak mastürbasyon, dokunma, sarılma, vücutları birbirine sürtme ve erotik masaj gibi yöntemler sayılabilir. Güvenli cinsel temas yöntemleri, eşlerden birinin HIV virüsü taşıdığı veya HIV olup olmadığından emin olmadığı durumlarda tavsiye edilir. Güvenli cinsel temas (prezervatif kullanılması) cinsel temas yolu ile bulaşan klamidya ve bel soğukluğu (gonore) gibi diğer hastalıklara karşı da koruyucu olur.

Oral yoldan cinsel temasta HIV bulaşabilir mi?

Korumasız olarak oral yoldan cinsel temas halinde HIV bulaşma tehlikesi azdır ancak

- Eşlerden birinin ağzında yara veya diş eti kanaması olması halinde; veya
- Dişlerini yeni fırçaladıktan veya diş ipi ile temizledikten hem sonra prezervatif kullanılması ya da erkeğin kadının ağzının içinde boşalmaması tavsiye edilen tedbirlerdir.

Derin bir şekilde öpüşmek HIV bulaştırır mı?

Bu çok düşük bir olasılıktır. HIV virüsü taşıyan kişilerin salyalarında çok az miktarda HIV virüsü bulunmaktadır. HIV virüsünün bulaşabilmesi için, ağızdaki yaralardan veya kanayan diş etlerinden çok miktarda salyanın sizin kanınıza karışması gerekir.

Kan naklinden HIV virüsü bulaşması ihtimali nedir?

1985 yılı Mayıs ayından itibaren Avustralya'daki bütün kan bağışları HIV virüsü taramasından geçirilmektedir. Bu nedenle kan nakli yolu ile HIV bulaşması ihtimali yok denecek kadar azdır.

Kan bağışlarken HIV bulaşması ihtimali var mı?

Hayır - iğneler, torbalar, pamuk ve bezler ve kan almak için parmak delme iğneleri kesinlikle tekrar kullanılmamaktadır.

HIV belirtileri nelerdir?

HIV belirtileri bazı yaygın hastalıkların belirtilerine çok benzemektedir. Eğer size HIV virüsü bulaşmış olabileceğini düşünüyorsanız ya da aşağıdaki belirtilerden her hangi biri (veya bir kaç bir arada) bir ay veya daha uzun süre devam etmişse, doktorunuz ile görüşünüz.

HIV ile bağlantılı hastalıkların yaygın görülen belirtileri aşağıda sıralanmıştır:

- Grip gibi belirtiler
- Aşırı ve sürekli yorgunluk
- Ateş, üşüme ve gece terlemesi
- Ani kilo kaybı.
- Boyundaki, koltuk altı veya kasık bölgesindeki bezelerde şişme.
- Ağızda beyaz noktalar veya garip lekeler.
- Ciltte lekeler veya yumrular (kabarık ya da düz, genellikle acısız ve mor gibi bir renkte).
- Sürekli öksürme veya kuru öksürük.
- İshal.
- İştah azalması.

Bazen HIV virüsü taşıyan bir kişide bu belirtilerin hiç biri görülmeyebilir ancak bu kişiler virüsü taşıyor ve kan veya diğer vücut sıvıları yolu ile virüsü başkalarına bulaştırabilirler.

HIV için test yaptırabilir miyim?

Evet. Kan testleri HIV virüsünü tespit edebilir. Size HIV virüsünün bulaşmış olabileceğini düşünüyorsanız,

doktorunuzu görünüz ya da aşağıda adı verilen servislerden birine başvurunuz. Eğer kişinin kanında HIV virüsü tespit edilirse, bu kişilere HIV Pozitif adı verilmektedir. Bir kişiye bu virüs bulaştıktan sonraki kısa bir süre içinde virüs yapılan testlerde tespit edilememektedir. Bu nedenle üç ay sonra ikinci bir test yapılması gerekmektedir. HIV testi yaptırmak isteyen herkesin test öncesinde ve sonrasında bir danışmanla görüşmesi gerekmektedir.

HIV testi nasıl yapılıyor?

- Test tamamen isteğe bağlı olarak ve kişinin müsaadesi alınarak yapılmalıdır.
- Testin nasıl yapılacağı hakkında kişiye bilgi verilmelidir.
- Test olmanın ne anlama geldiği konuşulmalıdır.
- Testin ardından bir danışmanla görüşülmelidir.

Test sonucu ne olursa olsun test sonrası danışmanla görüşme yapılmalıdır. Test sonucu pozitif çıkarsa, danışmanla yapılacak görüşme teselli edebilir ve destek olabilir. Ayrıca bu hastalık hakkında ayrıntılı bilgi vererek, destek hizmetlerine havale edebilir. Eğer test sonucu negatif çıkarsa, HIV virüsünden korunma yollarının önemi tekrar vurgulanabilir.

AIDS ve HIV arasındaki fark nedir?

HIV virüsü AIDS hastalığına neden olmaktadır.

HIV virüsü taşıyan bir kişi AIDS'e yakalanmayabilir. HIV virüsü vücudun bağışıklık sistemini zayıflatır ve çeşitli bulaşıcı hastalıklara ve kansere karşı savunmasız bırakır. HIV virüsü taşıyan pek çok kişide, virüsün bulaşmasından sonra AIDS hastalığının ortaya çıkması oldukça yavaş bir şekilde, bir kaç yıl içinde gerçekleşir. Tedavi yapılmazsa, HIV taşıyan kişiler zamanla hastalanır ve 5-10 yıl içinde AIDS ortaya çıkar. Ancak çok az sayıda da olsa bazı kişilerde 10 yıl sonra bile sağlık durumlarında hiç bir bozulma olmayabilmektedir. AIDS ancak laboratuvarlarda yapılacak bazı özel testlerle teşhis edilebilir.

HIV/AIDS hastalığının çaresi/tedavisi var mı?

Hali hazırda HIV veya AIDS hastalığının koruyucu aşısı veya tedavisi bulunmamaktadır. Ancak HIV ile bağlantılı hastalıkları geciktirebilecek veya muhtemelen önleyebilecek ve AIDS hastalığına dönüşmesini geciktirebilecek ilaç tedavileri bulunmaktadır. Bu ilaçları almak, yan etkileri ve tedavi şeklinin zorluğu nedeniyle, kolay olmamaktadır. Bir kişinin, HIV için ilaç tedavisine başladığında, bunları ömür boyunca almaya devam etmesi gerekmektedir. HIV ve AIDS ile

ilgili pek çok hastalık için de ayrıca tedaviler bulunmaktadır.

İlaç tedavisinin yan etkilerini azaltmak ve genel sağlık durumunu düzeltmek için de ayrıca tamamlayıcı terapiler uygulanmaktadır. Hemen her gün yeni ilaçlar ve terapiler denenmektedir.

Ayrıntılı bilgi almak için

Melbourne Sexual Health Centre, Carlton
(Melbourne Cinsel Sağlık Merkezi)

Tel: 03 9347 0244

İşitme özürü kişileri için TTY: 03 9347 8619

Şehir dışı: 1800 032 017

Bu servis ücretsizdir ve tüm bilgiler gizli tutulur.

Eyalet çapında sunulan hizmetler:

AIDSLINE - Telefon

danışmanlık hattı

9347 6099

Şehir dışı: 1800 133 392

TTY: 1800 032 665

Victoria AIDS Council / Gay Men's Health Centre

(Victoria AIDS Konseyi / Homoseksüel Erkekler Sağlık Merkezi)

9865 6700

Ücretsiz: 1800 134 840

TTY: 03 9827 3733

Access Information Centre (Danışma Merkezi)

9276 6993

www.accessinfo.org.au

Klinikler:

Northcote Community Health Centre (Northcote Toplum

Sağlık Merkezi) 9481 7155

St Kilda 9525 5866

Family Planning Victoria (Aile Planlama Merkezi) 9257 0100

Action Centre 9654 4766

Şehir dışındaki Cinsel Sağlık Klinikleri:

The Annexe Sexual Health Clinic (Cinsel Sağlık Kliniği), Ballarat 03 5333 1635

STD Clinic - Community Health (Cinsel Sağlık Kliniği) Bendigo 03 5434 4330

Geelong Sexual Health Clinic (Cinsel Sağlık Kliniği) 03 5221 4735

STD Clinic - Vermont Street Clinic, Wodonga 03 6051 7470

STD Clinic – Latrobe Regional Hospital (Latrobe Bölge Hastanesi)

Traralgon 03 5173 8000